

date statui apud me seruorum Christi vltimum, talenti mei spiritalia cumulare. lucra ad laudem Dei mei, atque simplicibus fratribus in cœnobis & congregationibus Deo dicatis conuiuentibus, quæ ipsorum statui congruant, referare. Magnum nempe pietatis opus est, atque Deo satis acceptabile sacrificium, demonum fallacias detegere, vitiorum actus & causas aperire, virtutum altitudinem pandere, certamina spiritalia docere, & monasticę conuersationis disciplinam, & perfectionem manifestare. Hoc quamuis arduum, quamuis imperito laboriosum sit, cognitum tamen Dei sapientia operante in lingulis, difficile non est. Nempe ipsa est, quæ mutorum soluit ora, & infantium lingua difertas facit. Ipsa olim puerum Dauid prophetam fecit, piscatorem Petrum aprensit doctorem egit eximium, & vt plurimum, ex ore infantium & lactentium perfectit laudē suam. Mirum quippe & nunc non erit si ad laudem nominis sui, & suorum profectum seruorum simplicium, per humunculum indoctum, & hebetem opusculum hoc perficere dignabitur. Eo nanque gloriosior cognoscetur, quo per instrumentum fractum & inutile veritatem suam pronuntiare dignabitur. Adesto igitur nunc o increata sapientia, & de altitudine sedium tuarum illabere micanti lumine gratiæ tuæ in cor indigni serui tui. Fuga o splendor diuinæ maiestatis, o candor paternæ gloriæ, o meridiana lux, o dator munerum, o pius erroris tenebras claritate tuæ almę veritatis, & illi reuelare digneris incerta & occulta sapientiæ tuæ, quatenus te solo intus docente & non alio, promat militibus, & seruus tuis in monasteriis, & congregationibus tibi famulātibz, quibus se preminire debeant spiritalibus armis, antequam in hunc durum & diuturnum confictum conuersationis monasticę ingrediantur, quæ agere, quæ declinare, & qualiter in eodem cum hostibus eos oporteat decertare, nec nō quibus exercitiis ad perfectionem valeat peruenire. Hoc autem (vt nosti) propriis viribus attendere non audeat exiguus seruus tuus, quia impares sunt. Zelus verō tuus, & de bonitate tuā concepta fiducia, atque fraternā dilectio prebent illi ausum fandi de talibus. Da ergo o fons æternæ prudentiæ te sitienti seruulo irriguum inferius, & irriguum superius, vt rectē, humiliter, & absque errore arcana proferat huius sancti cōfictus ad laudem gloriæ tuæ, & tuorum profectum fidelium, qui puro corde tibi famulari desiderant viuenti in seculā.

QUALITER DEI PIETAS

LABENTI HOMINI AB INNO-

centiæ statu triplici & lege peccatorum remedia contulit, atque in temporis plenitudine misit vnguentum suum, vt verbo, & exemplo fideles ad contemptum mundi, & virtutum palmam accenderet.

CAP. I.

ostiquā paradisi gaudiis per priorum parietum præuaricationem expulsum est humanum genus in hanc lacrymabilem peregrinationem ærumnis plenam, sicut multarum particeps cala-

mitatum effectum esse cognouimus, ita ingentibus delictis obnoxium non ambigimus. Vnde luis exigentibus meritis semper ad ima dilapsum est, amittendo prælita, & perpetrando prohibita. Quæ in re medullari pietate perimota ac paternā attracta miseratione diuinā clementia, ne ad nihilum deueniret quod cōdidit, viscera suæ benignitatis super exulem ægrotum aperuit, atque succedentibus temporibus opportuna eius adhibuit medicamenta vulneribus. Dedit enim in primæuo naturæ legem mortalium cordibus insitam, quæ duce contemptores mandatorum conditoris, reparentur ad vitam. Adiunxit nihilominus huic sacrificia pro expiatione facinorum, quatenus qui in multis per singula quæque momenta offendebatur, talibus muneribz placaretur deus, operante hoc offerentium fide. Crescente autem hominum malitia ita inoleuit peccatum, vt pene originalis iustitia deleteretur. Proinde addidit omnipotens per sanctum puerum suum prophetam decalogi legem, in qua iudicialia, caremonialia, & moralia edidit præcepta, vt transgressoribus naturalis decreti tolleretur per paginas Dei digito conscriptas omnis excusationis materia, patenter indicans qualiter Deum placare, illique placere deberent. Hanc secundō præuaricatus est homo Dei legem. Discessit nanque a seipso, rationis amisso lumine. Recessit à patre obedientiæ spreto bono, & in regionem longinquam peregre profectus est, in qua distracto patrimonio naturalium, gratuitorumque donorum omni se tradidit voluptati. Sicque iusto Deo iudicante factum est, vt qui in propria domo virtutum fuerat dominus, in aliena venundatus cunctorum vitiorum efficeretur seruus. Iacebat denique elatus, qui noluit stare subiectus, & qui longe plus cæteris animantibus præcelleret dignitate, ad ipsorum æqualitatem redactus est sua iniquitate, hoc attestatē Propheta, qui ait. Homo quum in honore esset non intellexit, comparatus est iumentis insipientibus, & similis factus est illis. Vnde omni humano atque proprio destitutus auxilio solo cœlesti iuuandus erat adiutorio. Complacuit itaque æternæ bonitati etiam tertio noua homini remedia præstare salutis, aut quæ innatam olim aboleuerat legem, & aliam per ministeria angelorū sibi datam cōtempserat, noua iterum lege erigeretur. Dum igitur medium silentium tenerent omnia, & mortale genus hominum in maximo peccatorum fœtore iaceret prostratum, atque sub duro sæuissimi tyranni dominio teneretur captiuum, venit in temporis plenitudine vnigenitus Dei patris per carnem ad homines homo factus. Apparuit in homine visibili inuisibilis deus, cum hoste pugnaturus æquitatis lance, qui post humillimam reclinacionem in præsepio, post pœnalem sanguinis effusionem in circūcisione, post peregrinationem in Aegyptum pro intentata nece, post gloriosos cœtationum triumphos in eremo, post illuminationem cæcorum, sanitates infirmorum, resurrectiones mortuorum veluti rex pacificus magnificusque dominus, & triumphator in omnibz gloriosus valedicturus suis in natura passibili tribuit & ipse legem cæteris sanctiorem. Tradidit mandatum dilectionis, vt hoc vno reliqua completeretur, & quod aliis deerat, isto suppleretur. Lex hæc caritas est, lex amoris, lex dulcedinis & totius fauauitatis, lex perfectionis & sanctitatis, lex nempe quæ lege facit omne

Laur. Iustin.

h

onus.